

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III

LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG - 18315

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 48

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळी वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
-----	-----	-----	-----
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खुण केलेली आढळून आल्यास अथवा भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

AUG - 18315/III

Library and Information Science

Paper III

ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्र

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Lotka's law of scientific productivity is expressed by the equation :	1. 'लोटकॉज लॉ' हा शास्त्रीय उत्पादकता
$Y = C/X^n$	$Y = C/X^n$ या सूत्रातुन व्यक्त करतो.
Here Y represents :	यात Y काय दर्शविते ?
(A) Frequency of authors making X contribution	(A) ज्यांचा X सहभाग आहे अशा लेखकांची वारंवारिता
(B) The number of articles	(B) लेखांची संख्या
(C) Frequency of authors writing only one paper	(C) एक पेपर लिहिणाऱ्या लेखकांची वारंवारिता
(D) The year of publication	(D) प्रकाशनाचे वर्ष

2. Identify the factor that may cause inconsistency in indexing :

- (A) When number of concepts represented are less
- (B) When the indexer is a very experienced person
- (C) When number of concepts represented are more
- (D) When a thesaurus is used to control the vocabulary

3. Arrange the following catalogue codes in the chronological sequence of their publication and choose the correct answer by using the codes given below :

- (i) Classified cataloguing code
- (ii) AACR-2
- (iii) ALA Code
- (iv) British Museum Code

Codes :

- (A) (iii), (i), (ii), (iv)
- (B) (iii), (iv), (ii), (i)
- (C) (iv), (iii), (i), (ii)
- (D) (ii), (i), (iii), (iv)

2. पुढीलपैकी कोणते घटक निर्देशनात विसंगती घडवून आणण्यास कारणीभूत ठरतील ?

- (A) जेव्हा कमी संकल्पना दर्शविल्या जातात
- (B) जेव्हा निर्देशनकार हा खूप अनुभवी व्यक्ती असतो
- (C) जेव्हा जास्त संकल्पना दर्शविल्या जातात
- (D) जेव्हा नियंत्रित संज्ञासंग्रहाकरिता शब्दकुल-कोश वापरल्या जातो.

3. खालील तालिकासंहितेच्या प्रकाशनवर्षाच्या कालक्रमानुसार रचना करा व संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

- (i) वर्गीकृत तालिका संहिता
- (ii) ए.ए.सी.आर.-2
- (iii) ए.एल.ए. संहिता
- (iv) ब्रिटीश म्युझियम संहिता

संकेतांक :

- (A) (iii) (i) (ii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (ii) (i)
- (C) (iv) (iii) (i) (ii)
- (D) (ii) (i) (iii) (iv)

4. Which of the following is a primary document ?
- (A) Science
- (B) Indian Science Abstracts
- (C) Science Citation Index
- (D) Chemical Abstracts Service
5. Match the following List I and List II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(i) RTI	(a) 1972
(ii) Delivery of Book Act	(b) 2005
(iii) Press and Registration of Book Act	(c) 1867
(iv) RRRLF	(d) 1954

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (b)	(d)	(c)	(a)
(B) (d)	(b)	(a)	(c)
(C) (a)	(d)	(b)	(c)
(D) (c)	(a)	(d)	(b)

4. खालीलपैकी प्राथमिक स्रोत कोणता ?
- (A) सायन्स
- (B) इंडियन सायन्स अब्स्ट्रॅक्ट्स
- (C) सायन्स सायटेशन इन्डेक्स
- (D) केमिकल अब्स्ट्रॅक्ट्स सर्व्हिस
5. यादी I व यादी II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) आर.टी.आय.
- (ii) डिलीव्हरी ऑफ बुक अॅक्ट
- (iii) प्रेस अँड रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक अॅक्ट
- (iv) आर.आर.आर.एल.एफ.

यादी-II

- (a) 1972
- (b) 2005
- (c) 1867
- (d) 1954

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (b)	(d)	(c)	(a)
(B) (d)	(b)	(a)	(c)
(C) (a)	(d)	(b)	(c)
(D) (c)	(a)	(d)	(b)

6. Match the following List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) DOAJ
- (ii) Thomson Reuters
- (iii) Elsevier
- (iv) ASLIB Proceedings

List-II

- (a) Science Direct
- (b) Web of Science
- (c) Open Access Journals
- (d) Emerald

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(c)
(B)	(a)	(c)	(d)
(C)	(c)	(b)	(a)
(D)	(d)	(c)	(a)

6. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) डी.ओ.ए.जे.
- (ii) थॉमसन रॉयटर्स
- (iii) एल्झेव्हिएर
- (iv) अँसलिब प्रोसीडिंग्ज

यादी-II

- (a) सायन्स डायरेक्ट
- (b) वेब ऑफ सायन्स
- (c) ओपन अँक्सेस जर्नलस्
- (d) एमेराल्ड

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(c)
(B)	(a)	(c)	(d)
(C)	(c)	(b)	(a)
(D)	(d)	(c)	(a)

7. The main entry heading according to AACR2 (Revised Edition) for a sound recording of the book by Lewis Carroll titled 'Alice's Adventures in Wonderland'; read and sung by Cyril Ritchard; the music composed by Alec Wilder and played by the New York Woodwind Quintet would be :

(A) Carroll, Lewis

(B) Ritchard, Cyril

(C) Wilder, Alec

(D) New York, Woodwind Quintet

7. ग्रंथाचे ध्वनिमुद्रितीकरण लिव्हीस कॅरोल यांनी केले आहे व त्याचे ग्रंथनाम एलिसेस अँडव्हेंचरस इन वंडरलँड, असे आहे ते सीरील रीचर्ड यांनी वाचले तसेच गाइले आहे, त्याची संगीतरचना अलेक वील्डर यांनी केली आहे. त्याचे सादरीकरण न्युऑर्क वुडव्हिंड क्वीनटेट यांच्यातर्फे झाले आहे. अशा ध्वनिमुद्रिताचे एएसीआर2 च्या सुधारित आवृत्तीनुसार मुख्य नोंदीचे शीर्षक कोणते असेल ?

(A) कॅरोल, लेवीस

(B) रीचर्ड, सीरील

(C) वील्डर, अलेक

(D) न्युऑर्क, वुडव्हिंड क्वीनटेट

8. LANs are distinguished from other types of networks by three characteristics ?

- (i) Speed
- (ii) Size
- (iii) Topology
- (iv) Transmission technology

Select the correct answer :

Codes :

- (A) (ii) (iii) (iv) are correct
- (B) (ii) (iii) (i) are correct
- (C) (iii) (iv) (i) are correct
- (D) (i) (ii) (iv) are correct

9. While formulating a budget for a library, the following factors have to be considered :

- (a) Type of Organisation
- (b) Size of the Organisation
- (c) Type of Users
- (d) Number of books issued to a users

Select the correct answer :

Codes :

- (A) (a), (b) and (c) are correct
- (B) (b), (c) and (d) are correct
- (C) (c), (d) and (a) are correct
- (D) (a), (b) and (d) are correct

8. क्षेत्रीय संगणकजाळे हे इतर प्रकाराच्या जाळ्यांपेक्षा कोणत्या तीन गुणधर्मानुसार वेगळे आहे ?

- (i) गती
- (ii) आकारमान
- (iii) रचना
- (iv) प्रक्षेपण तंत्रज्ञान

योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) (ii) (iii) (iv) बरोबर आहे
- (B) (ii) (iii) (i) बरोबर आहे
- (C) (iii) (iv) (i) बरोबर आहे
- (D) (i) (ii) (iv) बरोबर आहे

9. ग्रंथालयाचे अंदाजपत्रक तयार करतांना खालील कोणत्या घटकांचा विचार करण्यात येतो ?

- (a) संस्थेचा प्रकार
- (b) संस्थेचे आकारमान
- (c) उपभोक्त्यांचे प्रकार
- (d) उपभोक्त्याला दिलेल्या ग्रंथांची संख्या

योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) (a), (b) आणि (c) बरोबर आहे
- (B) (b), (c) आणि (d) बरोबर आहे
- (C) (c), (d) आणि (a) बरोबर आहे
- (D) (a), (b) आणि (d) बरोबर आहे

10. Match the following List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) In AACR-II connecting symbol for size of the document
- (ii) Connecting symbol for statement of responsibility
- (iii) Connecting symbol between place and name of the publisher
- (iv) Connecting symbol for accompanying material

List-II

- (a) Colon
- (b) Plus
- (c) Semicolon
- (d) Diagonal Slash

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(d)	(c)	(b)	(a)
(B)	(c)	(d)	(a)	(b)
(C)	(c)	(a)	(b)	(d)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

10. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) ए.ए.सी.आर.-II मध्ये प्रलेखाचे आकारमान जोडणारे संकेतचिन्ह
- (ii) स्टेटमेंट ऑफ रिस्पॉन्सिबिलिटीशी जोडणारे संकेतचिन्ह
- (iii) स्थळ आणि प्रकाशक यामध्ये जोडणारे संकेतचिन्ह
- (iv) ग्रंथाबरोबर मिळणारे पूरक साहित्याशी जोडणारे संकेतचिन्ह

यादी-II

- (a) कोलन
- (b) प्लस
- (c) सेमीकोलन
- (d) डायगोनल स्लॅश

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(d)	(c)	(b)	(a)
(B)	(c)	(d)	(a)	(b)
(C)	(c)	(a)	(b)	(d)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

11. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) Books in Print
- (ii) Newspaper
- (iii) News Digest
- (iv) Almanac

List-II

- (a) Guardian
- (b) Information Please
- (c) R.R. Bowker
- (d) Asian Recorder

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(d)	(a)
(B)	(c)	(d)	(b)
(C)	(a)	(c)	(d)
(D)	(c)	(a)	(d)

11. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) बुक्स इन प्रिंट
- (ii) वर्तमानपत्र
- (iii) न्युज डायजेस्ट
- (iv) अल्मनॅक

यादी-II

- (a) गार्जियन
- (b) इनफॉर्मेशन प्लीज
- (c) आर.आर. बाऊकर
- (d) एशियन रेकॉर्डर

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(d)	(a)
(B)	(c)	(d)	(b)
(C)	(a)	(c)	(d)
(D)	(c)	(a)	(d)

12. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the code given below :

List-I	List-II
(i) Papyrus	(a) Skin of Calf
(ii) Parchment	(b) Skin of Sheep
(iii) Vellum	(c) Ancient Paper
(iv) Birch	(d) Bark of a Tree

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(b)	(a)
(B)	(b)	(c)	(d)
(C)	(d)	(a)	(b)
(D)	(a)	(d)	(b)

13. If selected plays of Vijay Tendulkar have been translated by Yogesh Sharma and compiled with an introduction by S.M. Chari, the main Entry in AACR II Revised Edition would be made under :
- (A) Tendulkar, Vijay
 (B) Sharma, Yogesh
 (C) Chari, S.M.
 (D) Selected Plays of Vijay Tendulkar

12. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(i) पॅपीरस	(a) वासराची कातडी
(ii) पार्चमेंट	(b) मेंढीची कातडी
(iii) व्हेलम	(c) पुरातन कागद
(iv) बर्च	(d) झाडाची साल

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(b)	(a)
(B)	(b)	(c)	(d)
(C)	(d)	(a)	(b)
(D)	(a)	(d)	(b)

13. 'विजय तेंडूलकरांची निवडक नाटके' याचे भाषांतर योगेश शर्मा यांनी केले आहे. त्याचे संकलन आणि प्रस्तावना एस.एम.चारी यांनी केले आहे, तर एएसीआर-II सुधारित आवृत्तीनुसार मुख्य नोंद कशाखाली कराल ?
- (A) तेंडूलकर, विजय
 (B) शर्मा, योगेश
 (C) चारी, एस.एम.
 (D) विजय तेंडूलकरांची निवडक नाटके

14. **Statement (a)** : LISA is an abstracting database which has independent thesaurus for searching abstract.

Statement (b) : LISA abstracting database is available in electronics and print form

Select the correct answer :

- (A) Statement (a) is wrong but (b) is correct
- (B) Both statements (a) and (b) are false
- (C) Both statements (a) and (b) are correct
- (D) Statement (b) is wrong but (a) is correct

14. **विधान (a)** : 'लिसा' हा एक सार डेटाबेस आहे. सार शोधण्यासाठी स्वतंत्र थिसॉरसची उपलब्धता आहे.

विधान (b) : 'लिसा' हे सार डेटाबेस इलेक्ट्रॉनिक व मुद्रित स्वरूपातही उपलब्ध आहे.

योग्य उत्तर निवडा :

- (A) विधान (a) चूक आहे परंतू (b) हे बरोबर आहे.
- (B) दोन्ही विधाने (a) आणि (b) चूक आहेत
- (C) दोन्ही विधाने (a) आणि (b) बरोबर आहेत.
- (D) विधान (b) चूक आहे परंतू (a) हे बरोबर आहे.

15. Arrange the following Associations as per their establishment year :

- (a) ALA
- (b) LA
- (c) IFLA
- (d) SLA

Select the correct answer :

Codes :

- (A) (a) (b) (d) (c)
- (B) (b) (a) (c) (d)
- (C) (d) (a) (b) (c)
- (D) (c) (a) (b) (d)

16. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(i) Baroda Library Association	(a) 1927
(ii) Uttar Pradesh Library Association	(b) 1914
(iii) Madras Library Association	(c) 1910
(iv) Andhra Pradesh Library Association	(d) 1956

Codes :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (d) (c) (b) (a)
- (B) (c) (d) (a) (b)
- (C) (c) (d) (b) (a)
- (D) (a) (b) (d) (c)

15. पुढील संघटनांची स्थापनेच्या वर्षानुसार क्रमवार रचना करा.

- (a) ए.एल.ए.
- (b) एल.ए.
- (c) इफ्ला
- (d) एस.एल.ए.

योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) (a) (b) (d) (c)
- (B) (b) (a) (c) (d)
- (C) (d) (a) (b) (c)
- (D) (c) (a) (b) (d)

16. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(i) बडोदा लायब्ररी असोसिएशन	(a) 1927
(ii) उत्तर प्रदेश लायब्ररी असोसिएशन	(b) 1914
(iii) मद्रास लायब्ररी असोसिएशन	(c) 1910
(iv) आंध्रप्रदेश लायब्ररी असोसिएशन	(d) 1956

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (d) (c) (b) (a)
- (B) (c) (d) (a) (b)
- (C) (c) (d) (b) (a)
- (D) (a) (b) (d) (c)

17. **Assertion (A)** : Cataloguing in Publication (CIP) is initiated by IFLA.

Reason (R) : It helps individual libraries in copying down the data.

Select the correct answer from the codes given below :

Codes :

- (A) (A) is false but (R) is true
 (B) (A) is true but (R) is false
 (C) Both (A) and (R) are false
 (D) Both (A) and (R) are true

18. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(i) Radhakrishnan Commission	(a) 1979
(ii) Mudaliar Commission	(b) 1964
(iii) Kothari Commission	(c) 1952
(iv) Karnataka State University Review Committee	(d) 1948

Codes :

- (i) (ii) (iii) (iv)
 (A) (d) (c) (b) (a)
 (B) (a) (c) (d) (b)
 (C) (b) (a) (c) (d)
 (D) (d) (c) (a) (b)

17. **विधान (A)** : प्रकाशन-पूर्व-तासिकीकरणाची सुरुवात इफ्लाने केली.

कारण (R) : प्रत्येक ग्रंथालयास मूलभूत माहितीची नक्कल करण्यास सहाय्यभूत होते. खाली दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तर निवडा :

संकेतांक :

- (A) (A) हे चूक आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे.
 (B) (A) हे बरोबर आहे परंतु (R) हे चूक आहे
 (C) दोन्ही (A) आणि (R) हे चूक आहेत.
 (D) दोन्ही (A) आणि (R) हे बरोबर आहेत

18. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(i) राधाकृष्णन कमिशन	(a) 1979
(ii) मुदलियार कमिशन	(b) 1964
(iii) कोठारी कमिशन	(c) 1952
(iv) कर्नाटक स्टेट यूनिव्हर्सिटी रिव्ह्यू कमिटी	(d) 1948

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
 (A) (d) (c) (b) (a)
 (B) (a) (c) (d) (b)
 (C) (b) (a) (c) (d)
 (D) (d) (c) (a) (b)

19. A router :

- (A) Receives a signal and retransmits it at a higher level
- (B) Helps you interface with another network
- (C) Essentially translates protocols
- (D) Forwards data packets between telecommunications networks

20. ISO-2709 exchange format specifies which of the following :

- (A) The tag to be used
- (B) Structure for MARC
- (C) Size of RFID tag
- (D) Specification for ICT Components

19. राउटर :

- (A) हे संकेत घेऊन उच्चस्तरावर पुनःप्रक्षेपण करते
- (B) हे दुसऱ्या जाळ्याशी जोडण्यास मदत करते
- (C) हे प्रामुख्याने प्रोटोकॉलचे भाषांतर करते
- (D) हे दूरसंचारच्या दोन जाळ्यांमध्ये मूलभूत माहिती संचाची पुढे पाठवणी करते

20. ISO-2709 अदलाबदल फॉर्मेट पुढीलपैकी काय दर्शविते ?

- (A) वापरण्यात येणारे टॅग
- (B) मार्कची रचना
- (C) आर.एफ.आय.डी. टॅगचा आकार
- (D) आय.सी.टी. घटकांचे वैशिष्ट्य

21. Which of the following can be identified with Ranganathan's fifth law of Library Science ?

- (A) Providing SDI Service
- (B) Providing Open Access
- (C) Providing analytical entries
- (D) Opening Branch Libraries

22. The term 'Canon' was introduced by :

- (A) S.R. Ranganathan
- (B) H.E. Bliss
- (C) W.C.B. Sayers
- (D) E.C. Richardson

21. पुढीलपैकी कोणती संकल्पना रंगनाथन ह्यांच्या ग्रंथालयीन पंचसूत्रीपैकी पाचव्या सूत्रीसारखी आहे ?

- (A) एस.डी.आय. सर्व्हिस पुरविणे
- (B) मुक्तद्वार सेवा देणे
- (C) विश्लेषणात्मक नोंदी करणे
- (D) शाखा ग्रंथालये उघडणे

22. कॅनन ही संज्ञा कोणी प्रचलित केली ?

- (A) एस.आर. रंगनाथन
- (B) एच.इ. ब्लीस
- (C) डब्ल्यू.सी.बी. सेअर्स
- (D) इ.सी. रिचर्डसन

23. According to CCC which one of the following entry does not give Class Number ?

- (A) BIE
- (B) CIE
- (C) Main Entry
- (D) CRIE

24. The term 'Exponential Growth' is referred to :

- (A) Linear Growth
- (B) Geometrical Progression
- (C) Arithmetical Progression
- (D) Normal Frequency Distribution

23. वर्गीकृत तालिका संहितानुसार पुढीलपैकी कोणत्या नोंदीमध्ये वर्गांक दिलेला नसतो ?

- (A) ग्रंथनिर्देश नोंद
- (B) वर्गनिर्देश नोंद
- (C) मुख्य नोंद
- (D) उलट संदर्भदर्शक नोंद

24. 'एक्सपोनेन्शियल ग्रोथ' ही संज्ञा पुढीलपैकी कशाशी निगडीत आहे ?

- (A) लिनियर ग्रोथ
- (B) जीओमेट्रीकल प्रोग्रेशन
- (C) अरिथमेटिकल प्रोग्रेशन
- (D) समतुलित वारंवारिता वितरण

25. Data mining is :

- (A) A technique for searching large scale databases
- (B) A database used for reporting
- (C) A repository of an organisation's stored data
- (D) The process of designing, building and maintaining and organisation's database

26. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) E spirit-de-corps
- (ii) Theory X and theory Y
- (iii) Hierarchy of human needs
- (iv) Hygiene-motivation theory

List-II

- (a) Herzberg
- (b) Maslow
- (c) Douglas McGregor
- (d) Henry Fayol

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(b)	(c)	(d)
(B)	(b)	(c)	(d)	(a)
(C)	(c)	(d)	(a)	(b)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

25. डाटा मायनिंग हे तंत्र :

- (A) मोठ्या प्रमाणातील डेटाबेस शोधण्याकरिता वापरले जाते.
- (B) अहवाल लेखनाकरिता वापरण्यात येते.
- (C) संस्थेच्या मूलभूत माहितीचे संग्रहीत भांडार
- (D) संस्थेच्या डेटाबेसचे आराखडा, उभारणी व देखभाल करण्याची प्रक्रिया

26. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) ई स्पिरिट-डि-कॉर्प्स
- (ii) थिअरी एक्स अँड थिअरी वाय
- (iii) मानवी गरजांचा स्तर
- (iv) हायजिन-प्रेरणा सिद्धांत

यादी-II

- (a) हर्झबर्ग
- (b) मास्लो
- (c) डग्लस मॅकग्रेगर
- (d) हेन्री फेयॉल

संकेतांक :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(b)	(c)	(d)
(B)	(b)	(c)	(d)	(a)
(C)	(c)	(d)	(a)	(b)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

27. Identify the statement that is *not* true about ISDN :

- (A) ISDN is not limited to transmission of voice only
- (B) ISDN is simply a point-to-point solution like a leased line
- (C) ISDN is purely digital communication
- (D) ISDN can provide simultaneous voice, video and text transmission

28. 'Half Life' relates to :

- (A) Rate of Growth
- (B) Rate of Obsolescence
- (C) Degree of Scatter
- (D) Life of a Journal

27. आय.एस.डी.एन. बाबत चुकीचे विधान ओळखा :

- (A) आय.एस.डी.एन. हे फक्त आवाजाच्या प्रक्षेपणाबाबत मर्यादित नाही
- (B) आय.एस.डी.एन. हे लिज्ड लाईन प्रमाणे अचूक उपाय आहे.
- (C) आय.एस.डी.एन. पूर्णतः अंकीय संप्रेषण आहे.
- (D) आय.एस.डी.एन. द्वारे एकाचवेळी आवाज, दृक (व्हिडीओ) आणि मजकूराचे प्रक्षेपण करता येते.

28. 'हाफ लाईफ' पुढीलपैकी कशाशी संबंधित आहे ?

- (A) विकासाची गती
- (B) कालबाह्य होण्याची गती
- (C) विखुरण्याचे प्रमाण
- (D) नियतकालिकाचे आयुष्य

29. In experimental research method treatment is administered to members of the :

- (A) Control Group
- (B) Both Experimental and Control Group
- (C) Experimental Group
- (D) To neither of the two groups

30. Which is *not* applicable to the Digital Library ?

- (A) Digital library is a logical extension of the traditional library
- (B) Digital library is a system that provides community of users with coherent access to a large repository of knowledge
- (C) Digital library is an organisation that does not require the specialised staff
- (D) Digital library is used by many at the same time

29. प्रायोगिक संशोधन पद्धतीत खालीलपैकी कोणत्या गटातील सभासदांना उपचाराचे उपयोजन केले जाते ?

- (A) नियंत्रित गट
- (B) प्रायोगिक आणि नियंत्रित गट
- (C) प्रायोगिक गट
- (D) दोन्ही गट नाहीत

30. अंकीय ग्रंथालयाबाबत खालीलपैकी काय लागू होत नाही ?

- (A) अंकीय ग्रंथालय हे तर्कदृष्ट्या पारंपारिक ग्रंथालयाचा विस्तार आहे.
- (B) अंकीय ग्रंथालय ही मध्यवर्ती मोठ्या ज्ञान साठ्याला वाचकांच्या समूहांपर्यंत पोहचविणारी पद्धती आहे.
- (C) अंकीय ग्रंथालय ही अशी एक संस्था आहे की ज्यामध्ये विशिष्ट/खास ज्ञान असलेल्या सेवकांची आवश्यकता नाही.
- (D) अंकीय ग्रंथालय हे एकाचवेळी अनेक जण वापरू शकतात.

31. When the value of the correlation coefficient r is near -1 (i.e., minus one), it indicates ?

- (A) A perfect inverse relationship
- (B) A perfect direct relationship
- (C) A strong inverse relationship
- (D) No correlation

32. **Statement (1)** : RRRLF which is an agency that supports public library services and systems is not an autonomous organization.

Statement (2) : RRRLF is fully financed by the Ministry of Culture, Government of India.

In the above statement :

- (A) Both (1) and (2) are true
- (B) (1) is true but (2) is false
- (C) (1) is false but (2) is true
- (D) Both (1) and (2) are false

31. जेव्हा को-रिलेशन, को-इफिशियंटचे मूल्य r (आर) हे -1 (मायनस वन) असते तेव्हा ते काय दर्शविते ?

- (A) परिपूर्ण व्यस्त संबंध
- (B) परिपूर्ण प्रत्यक्ष संबंध
- (C) ठळक व्यस्त संबंध
- (D) सहसंबंध नाही

32. **विधान (1)** : आर.आर.आर.एल.एफ. ही अशी एक संस्था आहे की ती सार्वजनिक ग्रंथालयांच्या सेवांना सहाय्य करते व ती स्वायत्त संस्था नाही.

विधान (2) : आर.आर.आर.एल.एफ. ला भारत सरकारच्या सांस्कृतिक मंत्रालयाकडून संपूर्ण अनुदान/वित्त सहाय्य मिळते.

वरील विधानांपैकी :

- (A) दोन्ही (1) व (2) बरोबर आहेत
- (B) (1) बरोबर पण (2) चुकीचे आहे
- (C) (1) चुकीचे पण (2) बरोबर आहे
- (D) दोन्ही (1) व (2) चुकीचे आहे

33. **Statement (1)** : The British library is very young as it was set up under the British Library Act that was passed in 1972.

Statement (2) : The Library of the British Museum which was set up in 1753 is part of the British Library today.

In the above statements :

- (A) Both (1) and (2) are true
- (B) (1) is true but (2) is false
- (C) (1) is false but (2) is true
- (D) Both (1) and (2) are false

33. **विधान (1)** : 1972 च्या ब्रिटीश ग्रंथालय कायदानुसार स्थापन झालेले. 'ब्रिटीश ग्रंथालय' न्यूनतम (कमी वयाचे) आहे.

विधान (2) : 1753 साली स्थापन झालेले 'ब्रिटिश म्युझियम' चे ग्रंथालय सद्या ब्रिटीश ग्रंथालयाचा भाग आहे.

वरील विधानांपैकी :

- (A) दोन्ही (1) व (2) बरोबर आहेत
- (B) (1) बरोबर पण (2) चुकीचे आहे
- (C) (1) चुकीचे पण (2) बरोबर आहे
- (D) दोन्ही (1) व (2) चुकीचे आहेत

34. The concept of 'Bibliographic

Coupling' was given by :

- (A) Small and Griffith
- (B) M.M. Kessler
- (C) Allan Pritchard
- (D) Melvin Weinstock

35. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) John Macfarlane
- (ii) B.S. Kesavan
- (iii) John J. Beckley
- (iv) Anthony Panizzi

List-II

- (a) Library of Congress
- (b) British Museum Library
- (c) Imperial Library
- (d) National Library of India

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (d)	(c)	(a)	(b)
(B) (c)	(d)	(a)	(b)
(C) (d)	(c)	(a)	(b)
(D) (a)	(c)	(b)	(d)

34. 'ग्रंथसूचीय जोडी विश्लेषण' ही संकल्पना कोणी दिली ?

- (A) स्मॉल अँड ग्रिफीथ
- (B) एम.एम. केसलर
- (C) अँलन प्रिचर्ड
- (D) मेल्विन वेन्स्टॉक

35. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) जॉन मॅकफरलेन
- (ii) बी.एस. केसवन
- (iii) जॉन जे. बेकले
- (iv) अँथनी पॅनिझी

यादी-II

- (a) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस
- (b) ब्रिटीश म्युझियम लायब्ररी
- (c) इंपिरियल लायब्ररी
- (d) नॅशनल लायब्ररी ऑफ इंडिया

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (d)	(c)	(a)	(b)
(B) (c)	(d)	(a)	(b)
(C) (d)	(c)	(a)	(b)
(D) (a)	(c)	(b)	(d)

36. The new name of Standing Conference of National and University Libraries (SCONUL) is :

- (A) Standing college, National and University Libraries
- (B) Society of college, National and University Libraries
- (C) Standing Council on National and University Libraries
- (D) Standing Committee on National and University Libraries

37. In the hypothesis, "shelf height is a major determining factor of book use", shelf height is :

- (A) The dependent variable
- (B) Independent variable
- (C) It is not a variable
- (D) It is a sample

36. 'स्टँडिंग कॉन्फरन्स ऑफ नॅशनल अँड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज' चे (SCONUL) नवीन नाव कोणते आहे ?

- (A) स्टँडिंग कॉलेज, नॅशनल अँड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज
- (B) सोसायटी ऑफ कॉलेज, नॅशनल अँड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज
- (C) स्टँडिंग काउन्सिल ऑन नॅशनल अँड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज
- (D) स्टँडिंग कमिटी ऑन नॅशनल अँड युनिव्हर्सिटी लायब्ररीज

37. "पुस्तकांच्या कपाटांची (शेल्फ) उंची हे पुस्तकांच्या वापरातील निर्णायक घटक आहे." या गृहीतकातील, कपाटांची (शेल्फ) उंची हे

- (A) परावलंबी चल
- (B) स्वतंत्र चल
- (C) हे चल नाही
- (D) हा नमुना आहे

38. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(i) American Library Association	(a) 1946
(ii) Canadian Library Association	(b) 1932
(iii) Special Library Association	(c) 1909
(iv) The Association of Research Libraries	(d) 1876

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(c)	(d)	(b)
(B) (c)	(a)	(b)	(d)
(C) (d)	(a)	(b)	(c)
(D) (d)	(a)	(c)	(b)

38. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(i) अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन	(a) 1946
(ii) कॅनेडियन लायब्ररी असोसिएशन	(b) 1932
(iii) स्पेशल लायब्ररी असोसिएशन	(c) 1909
(iv) द असोसिएशन ऑफ रिसर्च लायब्ररीज	(d) 1876

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(c)	(d)	(b)
(B) (c)	(a)	(b)	(d)
(C) (d)	(a)	(b)	(c)
(D) (d)	(a)	(c)	(b)

39. Canon of Sought Heading takes care of :	39. 'इष्ट शीर्षक सूत्र'.....ची काळजी घेते.
(A) Permanence of headings	(A) शीर्षकाचे स्थायित्वा
(B) Approaches of users	(B) उपभोक्त्यांच्या दृष्टीकोना
(C) Arrangement of entries	(C) नोंदींच्या रचना
(D) Consistency in preparation of entries	(D) नोंदी तयार करण्यामधील सातत्या
40. Canon of Prepotence :	40. महत्त्वक्रम सूत्र.....आहे.
(A) Decides the position of an entry among the various entries in a catalogue	(A) तालिकेमधील विविध नोंदीमधून एका नोंदीचे स्थान ठरविते.
(B) Prescribes that the information on the title page of a document and its overflow pages should determine the choice and rendering of headings	(B) एखाद्या प्रलेखाच्या ग्रंथनाम पृष्ठ तसेच इतर पृष्ठांवरील माहिती शीर्षकाची निवड व पुरवणी करता विहित करण्यात येते.
(C) Says that headings of a catalogue entry should be individualised	(C) तालिका नोंदीचे शीर्षक व्यक्तिनिष्ठ असावे असे सांगते.
(D) Prescribes that rules of a catalogue should be revised from time to time	(D) तालिकेच्या नियमात वेळोवेळी सुधारणा कराव्यात असे विहित करते.

41. 'World of Learning' is published

from :

(A) Oxford

(B) London

(C) Cambridge

(D) Yorkshire

42. Double Colons (: :) are used in :

(A) Library of Congress
Classification Scheme

(B) Colon Classification 7th Edition

(C) Universal Decimal
Classification

(D) Bibliographic Classification

41. "वर्ल्ड ऑफ लर्निंग".....येथून प्रकाशित

होते.

(A) ऑक्सफॉर्ड

(B) लंडन

(C) केंब्रिज

(D) यॉर्कशायर

42. दोन द्विबिंदू (: :).....मध्ये वापरतात.

(A) लायब्ररी ऑफ काँग्रेस वर्गीकरण पद्धती

(B) द्विबिंदू वर्गीकरण पद्धती 7वी आवृत्ती

(C) जागतिक दशांश वर्गीकरण

(D) ग्रंथसूचीय वर्गीकरण पद्धती

43. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) National Medical Library
- (ii) Saraswati Mahal Library
- (iii) Bhandarkar Oriental Research Institute's Library
- (iv) Asiatic Society's Library

List-II

- (a) Mumbai
- (b) Tanjore
- (c) Delhi
- (d) Pune

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(b)	(d)
(B)	(a)	(b)	(c)
(C)	(b)	(c)	(a)
(D)	(d)	(a)	(b)

43. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) नॅशनल मेडिकल लायब्ररी
- (ii) सरस्वती महाल लायब्ररी
- (iii) भांडारकर ओरिएंटल रिसर्च इन्स्टिट्यूट लायब्ररी
- (iv) एशियाटिक सोसायटी लायब्ररी

यादी-II

- (a) मुंबई
- (b) तंजावर
- (c) दिल्ली
- (d) पुणे

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(b)	(d)
(B)	(a)	(b)	(c)
(C)	(b)	(c)	(a)
(D)	(d)	(a)	(b)

44. **Statement (1)** : The copyright laws prevent unauthorised production of any literary and artistic work.

Statement (2) : The copyright is infringed even if the copy is made or supplied by or on behalf of a librarian.

In the above statements :

- (A) Both (1) and (2) are true
- (B) Both (1) and (2) are false
- (C) (1) is true but (2) is false
- (D) (1) is false but (2) is true

45. General Information Programme was launched by :

- (A) UNESCO
- (B) IFLA
- (C) FID
- (D) ISO

44. **विधान (1)** : स्वामित्व कायदा वाङ्मयीन आणि कलात्मक कृती यांच्या अनधिकृत निर्मितीस प्रतिबंध करतो.

विधान (2) : एखाद्या प्रलेखाची नक्कल प्रत ग्रंथपालाने अथवा ग्रंथपालाच्या वतीने इतर कोणी केली असता स्वामित्व कायद्याचा भंग होतो.

वरील विधानांपैकी :

- (A) दोन्ही (1) आणि (2) बरोबर आहेत
- (B) दोन्ही (1) आणि (2) चुकीचे आहेत
- (C) (1) बरोबर पण (2) चुकीचे आहे
- (D) (1) चुकीचे पण (2) बरोबर आहे

45. जनरल इनफॉर्मेशन प्रोग्रॅमची सुरुवात कोणी केली ?

- (A) यूनेस्को
- (B) इफ्ला
- (C) एफ.आय.डी.
- (D) आय.एस.ओ.

46. Which of the following canons of cataloguing prescribes that the information found on title and its overflow pages should be used for preparing main entry ?

- (A) Canon of context
- (B) Canon of prepotence
- (C) Canon of Ascertainability
- (D) Canon of Sought Heading

47. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) NISCAIR
- (ii) INFLIBNET
- (iii) NASSDOC
- (iv) DESIDOC

List-II

- (a) Union Catalogue of Social Science Periodicals and Serials in India
- (b) Technology focus
- (c) TKDL
- (d) CALIBER

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (d)	(a)	(c)	(b)
(B) (c)	(d)	(a)	(b)
(C) (c)	(a)	(b)	(d)
(D) (b)	(c)	(d)	(a)

46. एखाद्या प्रलेखाच्या ग्रंथनामपृष्ठ तसेच इतर पृष्ठांवरील माहिती तालिकेची मुख्य नोंद करण्याकरिता वापरली जाते, हे तालिकीकरणाचे कोणते सूत्र विहित करते ?

- (A) पूर्वापार संदर्भसंबंध सूत्र
- (B) महत्त्वक्रम सूत्र
- (C) निश्चितीक्षमता सूत्र
- (D) इष्ट शीर्षक सूत्र

47. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) निस्केअर
- (ii) इन्फ्लिबनेट
- (iii) नॅसडाक
- (iv) डेसिडॉक

यादी-II

- (a) युनियन कॅटलॉग ऑफ सोशल सायन्स पिरिओडिकल्स अँड सिरियल्स इन इंडिया
- (b) टेक्नॉलॉजी फोकस
- (c) टी.के.डी.एल.
- (d) कॅलिबर

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (d)	(a)	(c)	(b)
(B) (c)	(d)	(a)	(b)
(C) (c)	(a)	(b)	(d)
(D) (b)	(c)	(d)	(a)

48. Which of the following is a strategy for Knowledge Management ?

- (A) Indexing
- (B) Annotation
- (C) Personalisation
- (D) Abstracting

49. Which of the following is an example of Associative relationship ?

- (A) Vertebrates—Mammals
- (B) Photocopies—Xeroxes
- (C) Polling—Public Opinion
- (D) Polyvinyl Chloride/PVC

48. ज्ञान व्यवस्थापनासाठी पुढीलपैकी कोणते तंत्र वापरले जाते ?

- (A) निर्देशन
- (B) विवरण टीप
- (C) वैयक्तिकीकरण
- (D) सार लेखन

49. खालीलपैकी कोणते परस्परसंबंध साहचर्याचे उदाहरण आहे ?

- (A) पृष्ठवंशीय प्राणी — सस्तन प्राणी
- (B) फोटोकॉपीज — झेरोक्स
- (C) मतदान — जनमत
- (D) पॉलिव्हिनायल क्लोराईड/पी.व्ही.सी.

50. In an Empirical study on impact of internet on reading, 'reading' would be :

- (A) An independent variable
- (B) The dependent variable
- (C) An intervening variable
- (D) The continuous variable

51. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

List-II

(i) Fusion	(a) Metaphysics
(ii) Fission	(b) Humanities
(iii) Cluster	(c) Indology
(iv) Agglomeration	(d) Astrophysics

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (b)	(d)	(a)	(c)
(B) (a)	(b)	(c)	(d)
(C) (d)	(c)	(b)	(a)
(D) (d)	(a)	(c)	(b)

50. 'इंटरनेटचा वाचनावरील प्रभाव' या अनु-भवाधिष्ठित अभ्यासामध्ये वाचन हे..... आहे.

- (A) स्वतंत्र चल
- (B) परावलंबी चल
- (C) मध्यस्त चल
- (D) निरंतर चल

51. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

यादी-II

(i) फ्यूजन	(a) मेटाफिजिक्स
(ii) फिजन	(b) ह्युमॅनिटीज
(iii) क्लस्टर	(c) इंडॉलॉजी
(iv) अँग्लोमरेशन	(d) अँस्ट्रोफिजिक्स

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (b)	(d)	(a)	(c)
(B) (a)	(b)	(c)	(d)
(C) (d)	(c)	(b)	(a)
(D) (d)	(a)	(c)	(b)

52. Invisible colleges are :

- (A) Network of individuals interested in a subject field
- (B) Group of scientific meetings
- (C) Both (A) and (B)
- (D) Neither (A) nor (B)

53. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

List-II

(i) CeRA	(a) Education
(ii) FORSA	(b) Agriculture
(iii) INDEST	(c) Astrophysics
(iv) ERIC	(d) Engineering

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(d)	(c)	(b)
(B) (d)	(a)	(b)	(c)
(C) (c)	(b)	(d)	(a)
(D) (b)	(c)	(d)	(a)

52. अदृश्य कॉलेजेस म्हणजे :

- (A) एका विषयाची आवड असणाऱ्या व्यक्तींचा समूह
- (B) शास्त्रीय समितींचा समूह
- (C) दोन्ही (A) आणि (B)
- (D) (A) नाही (B) देखील नाही

53. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

यादी-II

(i) सेरा	(a) शिक्षणशास्त्र
(ii) फोरसा	(b) कृषीशास्त्र
(iii) इंडेस्ट	(c) खगोलीय भौतिकी-
शास्त्र
(iv) एरिक	(d) अभियांत्रिकीशास्त्र

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(d)	(c)	(b)
(B) (d)	(a)	(b)	(c)
(C) (c)	(b)	(d)	(a)
(D) (b)	(c)	(d)	(a)

54. In Building Block Search Strategy adding an extra facet would result in :

- (A) Higher recall
- (B) Higher precision
- (C) Increase in recall as well as precision
- (D) Lower precision

55. Which is *not* applicable to extensible Mark up Language ?

- (A) It is compatible with SGML
- (B) It is usable over Internet
- (C) XML documents are easy to create
- (D) It has to do with semantics to data

54. 'बिल्डिंग ब्लॉक सर्च स्ट्रॅटेजी' मध्ये अधिक पैलू जोडण्याचा परिणाम कोणता असेल ?

- (A) उच्चस्तरीय पुनर्मागणी
- (B) उच्चस्तरीय तंतोतंतपणा
- (C) वाढती पुनर्मागणी तसेच तंतोतंतपणा
- (D) निम्नस्तरीय तंतोतंतपणा

55. पुढीलपैकी कोणते एक्सस्टेन्सिबल मार्कअप लॅंग्वेजला लागू होत नाही ?

- (A) हे एस.जी.एम.एल.शी सुसंगत आहे.
- (B) हे इंटरनेटवर उपयोग करण्याजोगे आहे.
- (C) एक्स.एम.एल. प्रलेखाची निर्मिती करणे सोपे आहे.
- (D) मूलभूत माहिती ही शब्दार्थ विज्ञानाशी संबंधित आहे.

56. **Statement (1)** : Cross-reference entry of the classification catalogue code is a number entry.

Statement (2) : It is entered under the dominant class of the document.

In the above statements :

- (A) Both (1) and (2) are true
- (B) (1) is true but (2) is false
- (C) (1) is false but (2) is true
- (D) Both (1) and (2) are false

57. Arrange the following Public Library Acts according to their year of enactment.

- (i) Mizoram Public Libraries Act
- (ii) Tamil Nadu Public Libraries Act
- (iii) Haryana Public Libraries Act
- (iv) Orissa Public Libraries Act

Codes :

- (A) (iv) (iii) (i) (ii)
- (B) (ii) (iii) (i) (iv)
- (C) (ii) (i) (iv) (iii)
- (D) (iii) (ii) (i) (iv)

56. **विधान (1)** : क्लासिफाईड कॅटलॉग कोडमध्ये उलट संदर्भ नोंद ही एक संख्या नोंद असते.

विधान (2) : तिची नोंद प्रलेखाच्या महत्वाच्या वर्गाखाली करण्यात येते.

वरील विधानांपैकी :

- (A) दोन्ही विधाने (1) व (2) बरोबर आहेत
- (B) विधान (1) बरोबर आहे परंतु विधान (2) चूक आहे
- (C) विधान (1) चूक आहे परंतु विधान (2) बरोबर आहे
- (D) दोन्ही विधाने (1) व (2) चूक आहेत.

57. पुढील सार्वजनिक ग्रंथालय कायद्यांची त्यांच्या पारित होण्याच्या वर्षानुसार कालानुक्रमे रचना करा.

- (i) मिझोराम पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
- (ii) तामिळनाडु पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
- (iii) हरियाणा पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट
- (iv) ओरिसा पब्लिक लायब्ररीज ॲक्ट

संकेतांक :

- (A) (iv) (iii) (i) (ii)
- (B) (ii) (iii) (i) (iv)
- (C) (ii) (i) (iv) (iii)
- (D) (iii) (ii) (i) (iv)

58.Search gives more information output :

- (A) Boolean 'And'
- (B) Boolean 'Or'
- (C) Boolean 'Not'
- (D) Phrase Search

59. **Assertion (A)** : Loose Assemblage is the process of linking together different classes.

Reason (R) : The number of subjects are restricted.

In the above statements :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) (A) is false but (R) is true
- (C) Both (A) and (R) are true
- (D) Both (A) and (R) are false

58.सर्चद्वारे अधिक माहितीची निष्पत्ती होते.

- (A) बूलियन 'अॅन्ड'
- (B) बूलियन 'ऑर'
- (C) बूलियन 'नॉट'
- (D) फ्रेज सर्च

59. **विधान (A)** : मुक्त जुळवणी ही विविध वर्गांना एकत्र जोडण्याची प्रक्रिया आहे.

विधान (R) : विविध विषयांची संख्या मर्यादित ठेवली जाते.

वरील विधानांपैकी :

- (A) (A) बरोबर आहे परंतु (R) हे चुकीचे आहे
- (B) (A) चुकीचे आहे परंतु (R) हे बरोबर आहे
- (C) (A) आणि (R) ही दोन्ही बरोबर आहेत
- (D) (A) आणि (R) ही दोन्ही चुकीचे आहेत

60. Identify the MARC tag that is used for variable fields containing data related to subject access to the document :

- (A) 7 XX
- (B) 6 XX
- (C) 5 XX
- (D) 2 XX

61. Which of the following is *not* the characteristics of the information society ?

- (A) Information used as an economic source
- (B) People use information intensively in their activities
- (C) Information sector within the economy is developed
- (D) Dependence on traditional knowledge

60. प्रलेखातील विषयाची माहिती नोंदविणाऱ्या बदलत्या आकाराच्या रकान्यास मार्कमध्ये.....
.....टॅग वापरला आहे.

- (A) 7 एक्स.एक्स.
- (B) 6 एक्स.एक्स.
- (C) 5 एक्स.एक्स.
- (D) 2 एक्स.एक्स.

61. खालीलपैकी कोणती माहिती समाजाचे वैशिष्ट्य नाही ?

- (A) माहिती आर्थिक स्रोत म्हणून वापरली जाते.
- (B) लोकमाहितीचा वापर विविध कार्यासाठी व्यापकपणे करतात.
- (C) माहितीक्षेत्र हे अर्थशास्त्रातून विकसित झाले आहे.
- (D) पारंपारिक ज्ञानावर अवलंबित्व

62. How to write the size of book having height 21.5 cm and width 30 cm in a catalogue entry according to AACR II ?

- (A) 21 cm
- (B) 22 cm
- (C) 21 × 30 cm
- (D) 22 × 30 cm

63. According to ISBD format the GMD is recorded :

- (A) After the statement of responsibility
- (B) After the title proper
- (C) After the subtitle
- (D) After the series statement

62. ए.ए.सी.आर.-II नुसार 21.5 सेंमी. उंची व 30 सेंमी. रुंदी असणाऱ्या पुस्तकाच्या आकाराची नोंद तालिकेच्या नोंदीत कशी करता येईल ?

- (A) 21 सेंमी.
- (B) 22 सेंमी.
- (C) 21 × 30 सेंमी.
- (D) 22 × 30 सेंमी.

63. आय.एस.बी.डी. फॉर्मेट प्रमाणे 'जी.एम.डी.' ची नोंद कुठे करण्यांत येते ?

- (A) स्टेटमेंट ऑफ रिस्पॉन्सिबिलीटी नंतर
- (B) ग्रंथनामानंतर
- (C) उपग्रंथनामानंतर
- (D) मालाविधानानंतर

64. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I	List-II
(i) Maslow	(a) Hygienic factors
(ii) McGregor	(b) Immaturity/ Maturity
(iii) Argyris	(c) Theory Y
(iv) Herzberg	(d) Hierarchy of needs

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(b)	(c)	(d)
(B) (d)	(a)	(b)	(c)
(C) (d)	(c)	(b)	(a)
(D) (d)	(c)	(a)	(b)

64. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I	यादी-II
(i) मॅस्लो	(a) हायजिनिक फॅक्टर्स
(ii) मॅकग्रेगर	(b) इमॅच्युरिटी/मॅच्युरिटी
(iii) अॅरगिरीस	(c) थिअरी Y
(iv) हर्झबर्ग	(d) हायरार्की ऑफ नीडस्

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(b)	(c)	(d)
(B) (d)	(a)	(b)	(c)
(C) (d)	(c)	(b)	(a)
(D) (d)	(c)	(a)	(b)

65. Which one of the following is the function of a library committee ?

- (A) To produce useful reading material
- (B) To lay down general library policy
- (C) To render adequate reference service
- (D) To arrange for resource sharing and interlibrary loan

66. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) Primary document
- (ii) Geographical source
- (iii) Abstracting service
- (iv) Tertiary document

List-II

- (a) LISA
- (b) Library Herald
- (c) Bibliography of Bibliographies
- (d) Fodor's India

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(a)
(B)	(a)	(d)	(b)
(C)	(d)	(b)	(c)
(D)	(b)	(d)	(c)

65. पुढीलपैकी ग्रंथालय समितीचे कार्य कोणते ?

- (A) उपयुक्त वाचन साहित्याची निर्मिती करणे
- (B) सर्वसाधारण ग्रंथालयीन धोरण ठरविणे
- (C) पर्याप्त संदर्भ सेवा देणे
- (D) साधन सहभाग व आंतर-ग्रंथालयीन देवघेवीची व्यवस्था करणे

66. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

यादी-II

(i) प्राथमिक लेख	(a) लिसा
(ii) भौगोलिक स्रोत	(b) लायब्ररी हेराल्ड
(iii) सारलेखन सेवा	(c) बिब्लिओग्राफी ऑफ बिब्लिओग्राफीज
(iv) तृतीयक लेख	(d) फोडर्स इंडिया

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(a)
(B)	(a)	(d)	(b)
(C)	(d)	(b)	(c)
(D)	(b)	(d)	(c)

67. Arrange the following classification schemes in their chronological order of origin :

- (i) Bibliographic Classification
- (ii) Colon Classification
- (iii) Universal Decimal Classification
- (iv) Dewey Decimal Classification
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (ii) (i)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (iv) (iii) (ii)

68. Which of the following is an indicator of dispersion for a set of observations ?

- (A) Central tendency
- (B) Correlation coefficient
- (C) Regression line
- (D) Standard Deviation

67. पुढील वर्गीकरण पद्धतींची कालानुक्रमानुसार मांडणी करा :

- (i) बिब्लिओग्राफिक क्लासिफिकेशन
- (ii) कोलन क्लासिफिकेशन
- (iii) युनिव्हर्सल डेसिमल क्लासिफिकेशन
- (iv) ड्युई डेसिमल क्लासिफिकेशन
- (A) (i) (ii) (iii) (iv)
- (B) (iii) (iv) (ii) (i)
- (C) (iv) (iii) (ii) (i)
- (D) (i) (iv) (iii) (ii)

68. पुढीलपैकी कोणता हा निरीक्षण संचाच्या विखरणाचा दर्शक आहे ?

- (A) मध्यवर्ती प्रवृत्ती
- (B) कोरिलेशन कोएफिशिएंट
- (C) रिग्रेशन लाईन
- (D) प्रमाणभूत विचलन

69. **Statement (1) :** Unity of Direction implies one manager and one plan for all the operations which have the same objective in view.

Statement (2) : This principle is useful for creating departments and subdepartments for designing and functioning of the organization structure.

In the above statements.

- (A) Both (1) and (2) are true
- (B) (1) is true but (2) is false
- (C) (1) is false but (2) is true
- (D) Both (1) and (2) are false

69. **विधान (1) :** दिग्दर्शनातील एकता म्हणजे ज्या सर्व कार्यक्रमांचे उद्दिष्ट एकच आहे. अशाकरिता एक व्यवस्थापक व एक योजना असेल.

विधान (2) : एखाद्या संस्थेच्या प्रशासकीय आराखड्यामध्ये वेगवेगळे विभाग व उपविभाग ह्यांचे आरेखन करणे व त्यांची कार्ये नेमस्त करून देण्यात हे तत्त्व उपयुक्त ठरते.

वरील विधानांपैकी :

- (A) दोन्ही (1) व (2) बरोबर आहेत.
- (B) विधान (1) बरोबर आहे परंतु विधान (2) हे चुकीचे आहे.
- (C) विधान (1) चुकीचे आहे परंतु विधान (2) हे बरोबर आहे.
- (D) दोन्ही (1) व (2) चुकीचे आहेत.

70. Which of the following sequences is correct about Maslow's hierarchy of needs ?

(A) Physiological, social, security, esteem and self-actualization

(B) Security, physiological, social, self-actualization and esteem

(C) Physiological, security, social, self-actualization and esteem

(D) Physiological, security, social, esteem and self-actualization

70. पुढीलपैकी कोणता अनुक्रम मॅस्लोच्या

‘हायरार्की ऑफ नीडस्’च्या संदर्भात योग्य

आहे ?

(A) शारीरिक, सामाजिक, सुरक्षा, प्रतिष्ठा आणि आत्मविकास

(B) सुरक्षा, शारीरिक, सामाजिक, आत्मविकास आणि प्रतिष्ठा

(C) शारीरिक, सुरक्षा, सामाजिक, आत्मविकास आणि प्रतिष्ठा

(D) शारीरिक, सुरक्षा, सामाजिक, प्रतिष्ठा आणि आत्मविकास

71. Match List-I and List-II and choose the correct answer by using the codes given below :

List-I

- (i) Hawthorne studies
- (ii) Theory X and Theory Y
- (iii) Hierarchy of Needs
- (iv) Leadership Styles

List-II

- (a) Maslow
- (b) George Elton Mayo
- (c) R. Likert
- (d) Douglas McGregor

Codes :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(c)	(d)	(b)
(B) (b)	(d)	(a)	(c)
(C) (a)	(b)	(d)	(c)
(D) (b)	(c)	(d)	(a)

71. यादी-I व यादी-II मध्ये जोड्या जुळवा व खाली दिलेल्या संकेतांकाद्वारे योग्य उत्तर निवडा :

यादी-I

- (i) हॉवथॉर्न स्टडीज
- (ii) थिअरी X अँड थिअरी Y
- (iii) हायरार्की ऑफ नीडस्
- (iv) लीडरशिप स्टाईल्स

यादी-II

- (a) मॅस्लो
- (b) जॉर्ज एल्टन मेयो
- (c) आर. लायकर्ट
- (d) डग्लस मॅकग्रेगर

संकेतांक :

(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A) (a)	(c)	(d)	(b)
(B) (b)	(d)	(a)	(c)
(C) (a)	(b)	(d)	(c)
(D) (b)	(c)	(d)	(a)

72. Arrange the following in chronological sequence of their year of establishment :

(i) IASLIC

(ii) IATLIS

(iii) SIS

(iv) ILA

(A) (iv) (i) (ii) (iii)

(B) (i) (ii) (iv) (iii)

(C) (ii) (i) (iv) (iii)

(D) (i) (iii) (iv) (ii)

73. The Intellectual property that does *not* come under copyright is :

(A) Paintings

(B) Databases

(C) Computer Programmes

(D) Industrial Designs

72. पुढील संस्थांची त्यांच्या स्थापना वर्षाच्या कालानुक्रमानुसार रचना करा :

(i) इयास्लिक

(ii) इयाटलिस

(iii) एस.आय.एस.

(iv) आय.एल.ए.

(A) (iv) (i) (ii) (iii)

(B) (i) (ii) (iv) (iii)

(C) (ii) (i) (iv) (iii)

(D) (i) (iii) (iv) (ii)

73. खालीलपैकी कोणती बौद्धिक संपदा 'मालकी हक्क' (कॉपीराइट) मध्ये अंतर्भूत होत नाही ?

(A) पेंटिंग्स

(B) डेटाबेसेस

(C) संगणक कार्यक्रम

(D) औद्योगिक आरेखन

74. Methods of experimental enquiry were advocated by :

- (A) Charles Darwin
- (B) Copernicus
- (C) J.S. Mill
- (D) Plato

75. What is *not* true about spamming ?

- (A) The most widely recognized form of spam is e-mail spam.
- (B) It is the abuse of electronic messaging systems
- (C) Spamming is expensive to advertisers
- (D) Spamming costs huge in terms of loss of productivity

74. प्रायोगिक अन्वेषण पद्धतीचा अधिवक्ता कोण होता ?

- (A) चार्लस डार्विन
- (B) कोपरनिकस
- (C) जे.एस. मिल
- (D) प्लेटो

75. स्पॅमिंगच्या विषयी पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?

- (A) ई-मेल स्पॅम हा सर्वात मोठ्या प्रमाणावर ओळखला जाणारा स्पॅमचा प्रकार आहे.
- (B) हा इलेक्ट्रॉनिक संदेशवाहन पद्धतीचा गैरवापर आहे.
- (C) जाहिरातदारांच्या दृष्टीने स्पॅमिंग हे महागडे असते.
- (D) उत्पादकतेच्या तोट्याच्या दृष्टीने स्पॅमिंग हे अतिशय खर्चिक असते.

AUG - 18315/III

ROUGH WORK

AUG - 18315/III

·
ROUGH WORK